

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

406 **BESCHIKKING** van de Minister van Justitie van 25 juni 1971, houdende plaatsing in het Staatsblad van de tekst van de Leerplichtwet 1969 (Stb. 1968, 303), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 6 mei 1971 (Stb. 356).

De Minister van Justitie,

Gelet op artikel VII van de wet van 6 mei 1971 (Stb. 356);

Besluit:

de tekst van de Leerplichtwet 1969, zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 6 mei 1971 (Stb. 356), in het Staatsblad te plaatsen als bijlage van deze beschikking.

's-Gravenhage, 25 juni 1971.

De Minister van Justitie,
C. H. F. POLAK.

Uitgegeven de vijftiengste juni 1971.

De Minister van Justitie,
C. H. F. POLAK.

Tekst van de Leerplichtwet 1969, (Stb. 1968, 303), zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 6 mei 1971 (Stb. 356)

§ 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet verstaat onder:

- a. „Onze minister”: Onze minister van onderwijs en wetenschappen;
- b. „school”:
 1. een openbare of een uit de openbare klas bekostigde bijzondere dagschool voor gewoon lager onderwijs, buitengewoon onderwijs of voortgezet onderwijs;
 2. een ingevolge artikel 56 van de Wet op het voortgezet onderwijs aangewezen bijzondere dagschool voor voortgezet onderwijs;
 3. een andere dagschool die, wat de inrichting van het onderwijs en de bevoegdheden van de leraren betreft, overeenkomt met een van de onder 1 genoemde scholen;
 4. een andere, voor de toepassing van deze wet door Onze minister erkende inrichting van onderwijs;
- c. „onderwijsinstituut”:
 1. een door Ons krachtens artikel 61 van de Wet op het voortgezet onderwijs aangewezen vormingsinstituut voor jeugdigen;
 2. een school voor beroepsonderwijs, voor zover daaraan onderwijs wordt gegeven in het kader van de Wet op het leerlingwezen;
 3. een andere door Onze minister voor de toepassing van § 2a aan te wijzen instelling, waar onderwijs of vorming wordt gegeven.
- d. „hoofd”:
 1. hij die met de leiding van de school is belast;
 2. hij die met de leiding van het onderwijsinstituut is belast;
- e. „de ambtenaar”: de ambtenaar, bedoeld in artikel 16.

§ 2. Leerplicht

Artikel 2. Degene die het gezag over een minderjarige uitoefent, en degene die zich met de feitelijke verzorging van een minderjarige heeft belast, zijn, ieder voor zover hij daarvoor verantwoordelijk kan worden geacht, verplicht overeenkomstig de bepalingen van deze wet te zorgen, dat de minderjarige als leerling van een school is ingeschreven en deze school na inschrijving geregeld bezoekt.

Artikel 3. 1. De verplichting om te zorgen, dat een minderjarige als leerling van een school is ingeschreven, begint op 1 augustus van het jaar waarin de minderjarige de leeftijd van zes jaar en acht maanden bereikt, en eindigt

a. aan het einde van het leerjaar na afloop waarvan de minderjarige ten minste negen leerjaren aan een of meer scholen heeft doorlopen;

b. aan het einde van het leerjaar waarin de minderjarige de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt.

2. Een minderjarige die op een school voor gewoon lager onderwijs in een hoger leerjaar wordt geplaatst, wordt geacht het lagere leerjaar of de lagere leerjaren te hebben doorlopen.

3. De inschrijving als leerling van een school kan voor het laatste leerjaar, bedoeld in het eerste lid onder a of b, door de in artikel 2 bedoelde personen worden vervangen door een inschrijving als leerling van een onderwijsinstituut overeenkomstig § 2a indien:

a. uit een verklaring van een door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de minderjarige in het bevolkingsregister is opgenomen, aangewezen arts – niet zijnde de behandelende arts – en een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmede door Onze minister gelijkgestelde pedagoog of psycholoog blijkt, dat zij de minderjarige niet geschikt achten het volledig dagonderwijs langer te volgen, of

b. de minderjarige het voorlaatste jaar van zijn leerplicht nog op een school voor gewoon lager onderwijs heeft doorgebracht en hij binnen redelijke afstand geen individueel technisch onderwijs, individueel huishoud- of nijverheidsonderwijs of landbouwonderwijs met eenvoudig leerplan kan volgen.

Artikel 4. 1. De verplichting om te zorgen, dat een minderjarige de school waar hij als leerling is ingeschreven, geregeld bezoekt, begint op de dag waarop hij na inschrijving op die school kan plaats nemen, en eindigt tegelijk met de verplichting om te zorgen, dat hij als leerling van een school is ingeschreven.

2. Het schoolbezoek vindt geregeld plaats, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd.

§ 2a. Partiële leerplicht

Artikel 4a. De in artikel 2 bedoelde personen zijn verplicht te zorgen, dat de minderjarige overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf is ingeschreven als leerling van een onderwijsinstituut, indien:

a. ten aanzien van de minderjarige de leerplicht, bedoeld in § 2 van deze wet, is geëindigd, en

b. de minderjarige geen volledig dagonderwijs volgt.

Artikel 4b. 1. De in het vorige artikel bedoelde verplichting vangt aan op het in artikel 3, eerste lid onder a of b, bedoelde tijdstip en eindigt op de laatste dag van het derde leerjaar.

2. Indien de minderjarige ten aanzien van wie de leerplicht, bedoeld in § 2 van deze wet, is geëindigd, gedurende enige tijd volledig dagonderwijs volgt, wordt deze tijd in mindering gebracht op het in het vorige lid bedoelde tijdvak.

Artikel 4c. 1. Indien de minderjarige als leerling van een onderwijsinstituut is ingeschreven, is hij verplicht gedurende een door Ons te bepalen aantal dagen per week, dat afhankelijk kan zijn van de leeftijd, het onderwijs geregeld te volgen.

2. De verplichting het onderwijs geregeld te volgen begint op de dag, waarop de minderjarige na inschrijving op dat onderwijsinstituut kan plaatsnemen, en eindigt tegelijk met de verplichting van de in artikel 2 bedoelde personen om te zorgen, dat de minderjarige als leerling van een onderwijsinstituut is ingeschreven.

3. Het onderwijs wordt geregeld gevolgd, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd.

4. Onze minister kan toestaan, dat minderjarigen jaarlijks onderwijs volgen in een door hem te bepalen aaneengesloten periode, indien zij tengevolge van de aard van hun beroep of van het bedrijf, waar zij werkzaam zijn, niet in staat zijn overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid onderwijs te volgen.

§ 3. Vrijstellingen

Artikel 5. De in artikel 2 bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een minderjarige als leerling van een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut is ingeschreven, zolang

a. de minderjarige op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te worden toegelaten;

b. zij tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning – of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland – gelegen scholen onderscheidenlijk onderwijsinstellingen waarop de minderjarige geplaatst zou kunnen worden, overwegend bezwaar hebben;

c. de minderjarige als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland is ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt.

Artikel 6. 1. De in artikel 2 bedoelde personen kunnen zich slechts beroepen op vrijstelling, indien zij aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de minderjarige in het bevolkingsregister is opgenomen, dan wel aan Onze minister, indien de minderjarige is opgenomen in het centrale bevolkingsregister, hebben kennis gegeven, voor welke minderjarige en op welke grond zij daarop aanspraak menen te mogen maken.

2. Deze kennisgeving moet, zolang aanspraak op vrijstelling wordt gemaakt, ieder jaar vóór 1 juli opnieuw worden ingediend.

3. Het tweede lid is niet van toepassing, indien uit de in artikel 7 bedoelde verklaring blijkt, dat de minderjarige nooit geschikt zal zijn een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te bezoeken.

Artikel 7. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder a kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring van een door burgemeester en wethouders van de gemeente, waar de minderjarige in het bevolkingsregister is opgenomen, aangewezen arts, – niet zijnde de behandelende arts – of van een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmede door Onze minister gelijkgestelde pedagoog of psycholoog is overgelegd, waaruit blijkt, dat deze de minderjarige niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te worden toegelaten. Deze verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.

Artikel 8. 1. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder b kan slechts worden gedaan, indien de kennisgeving de verklaring bevat, dat tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning – of, bij het ontbreken van een vaste verblijfplaats, op alle binnen Nederland – gelegen scholen onderscheidenlijk onderwijs-

instututen waarop de minderjarige geplaatst zou kunnen worden, overwegend bezwaar bestaat.

2. Deze verklaring is niet geldig, indien de minderjarige in het jaar, voorafgaande aan de dagtekening van de kennisgeving, geplaatst is geweest op een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut van de richting waartegen bezwaar wordt gemaakt.

Artikel 9. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder c kan slechts worden gedaan, indien bij de kennisgeving een verklaring is overgelegd van het hoofd van de inrichting van onderwijs waaruit blijkt, dat de minderjarige als leerling van deze inrichting is ingeschreven en haar geregeld bezoekt.

Artikel 10. Op verzoek van de in artikel 2 bedoelde personen wordt een minderjarige binnen de in artikel 3, eerste lid, en artikel 4b, eerste lid, omschreven tijdvakken door het hoofd slechts van de lijst der leerlingen afgevoerd

a. wegens inschrijving van de minderjarige op een andere school;

b. voorzover het betreft het in artikel 4b, eerste lid, omschreven tijdvak: wegens het volgen van volledig dagonderwijs;

c. wegens vrijstelling op een der gronden, genoemd in artikel 5, nadat aan het hoofd gebleken is, dat aan de artikelen 6 tot en met 9 is voldaan.

Artikel 11. De in artikel 2 bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat de minderjarige de school waarop hij is ingeschreven, geregeld bezoekt en de minderjarige, die ingevolge 2a is ingeschreven als leerling van een onderwijsinstituut, is vrijgesteld van de verplichting het onderwijs geregeld te volgen, zolang

a. de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut is gesloten of het onderwijs is geschorst;

b. bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut is verboden;

c. de minderjarige bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut is ontzegd;

d. de minderjarige wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut te bezoeken;

e. de minderjarige wegens vervulling van godsdienstplichten verhinderd is de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut te bezoeken;

f. de minderjarige door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut te bezoeken.

Artikel 12. Een beroep op vrijstelling wegens ziekte van de minderjarige kan slechts worden gedaan, indien daarvan binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte.

Artikel 13. Een beroep op vrijstelling wegens vervulling van godsdienstplichten kan slechts worden gedaan, indien daarvan uiterlijk twee dagen vóór de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven.

Artikel 14. 1. Een beroep op vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden kan slechts worden gedaan, indien het hoofd op verzoek van de in artikel 2 bedoelde personen, indien het de leerplicht betreft, en op verzoek van de minderjarige, indien het de partiële leerplicht betreft, verlof heeft verleend, dat de minderjarige de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut tijdelijk niet bezoekt.

2. Indien geen verlof is gevraagd, kan het hoofd alsnog verlof verlenen, indien hem binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering de redenen daarvan worden medegedeeld.

3. Indien het verlof ten aanzien van dezelfde minderjarige wordt verleend voor meer dan tien dagen per schooljaar, is de goedkeuring vereist van de ambtenaar binnen wiens ambtsgebied de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut is gelegen.

Artikel 15. In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kan Onze minister op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 2 of in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de minderjarige op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

§ 4. Toezicht op de naleving van de wet

Artikel 16. 1. Het toezicht op de naleving van deze wet is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe een of meer ambtenaren aan.

2. Alvorens hun ambt te aanvaarden, leggen deze ambtenaren in handen van de burgemeester de eed of de belofte af, waarvan het formulier door Onze minister wordt vastgesteld.

3. Deze ambtenaren hebben steeds toegang tot de scholen onderscheidenlijk onderwijsinstellingen en zijn bevoegd personen te horen, ook wanneer deze buiten hun ambtsgebied woon- of verblijfplaats hebben.

Artikel 17. Gemeenschappelijke regelingen betreffende het toezicht op de naleving van deze wet, alsmede wijziging of intrekking daarvan, worden mede ter kennis gebracht van Onze minister en van de hoofden in de gemeenten die bij de regeling zijn aangesloten.

Artikel 18. 1. De hoofden geven aan burgemeester en wethouders binnen zeven dagen kennis van de in- en afschrijving van leerlingen ten aanzien van wie deze wet van toepassing is.

2. Zij geven aan burgemeester en wethouders en aan de ambtenaar alle inlichtingen die deze in verband met de uitvoering van deze wet verlangen.

Artikel 19. Burgemeester en wethouders controleren, of de minderjarigen die in het gemeentelijk bevolkingsregister zijn opgenomen en nog leerplichtig of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven.

Artikel 20. 1. Onze minister controleert, of de minderjarigen die in het centrale bevolkingsregister zijn opgenomen en nog leerplichtig of partieel leerplichtig zijn, overeenkomstig de bepalingen van deze wet als leerling zijn ingeschreven.

2. Blijkt hem, dat een leerplichtige of partieel leerplichtige minderjarige niet als leerling is ingeschreven, zonder dat een grond voor vrijstelling aanwezig is, dan geeft hij daarvan terstond kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de minderjarige verblijft.

Artikel 21. Indien aan het hoofd blijkt, dat een ingeschreven leerling, ten aanzien van wie deze wet van toepassing is, zonder geldige reden les of praktijktijd verzuimt, geeft hij hiervan binnen drie dagen kennis aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de in artikel 2 bedoelde personen woon- of verblijfplaats hebben.

Artikel 22. 1. Indien blijkt, dat een leerplichtige of partieel leerplichtige minderjarige niet als leerling is ingeschreven, zonder dat een grond voor vrijstelling aanwezig is, of indien een kennisgeving is ontvangen, als bedoeld in artikel 20, tweede lid, of artikel 21, stelt de ambtenaar vanwege burgemeester

en wethouders een onderzoek in. Hij hoort de in artikel 2 bedoelde personen.

2. Blijkt aan de ambtenaar dat de in artikel 2 bedoelde personen weigeren de minderjarige als leerling van een school onderscheidenlijk een onderwijsinstituut te laten inschrijven, zonder dat zij op grond van artikel 5 of 15 van deze verplichting zijn vrijgesteld, of dat zij niet zorgen, dat de leerplichtige minderjarige de school geregeld bezoekt, zonder dat zij op grond van artikel 11 van deze verplichting zijn vrijgesteld, dan zendt hij proces-verbaal van zijn bevindingen aan de officier van justitie.

3. Blijkt aan de ambtenaar, dat de partieel leerplichtige minderjarige het onderwijs aan het onderwijsinstituut niet geregeld volgt, dan hoort hij de minderjarige en tracht hem te bewegen zijn verplichtingen na te komen.

4. Indien de in artikel 2 bedoelde personen reeds eerder zijn veroordeeld wegens het niet nakomen van de verplichtingen, opgelegd in artikel 2 of artikel 4a, zendt de ambtenaar een afschrift van het proces-verbaal aan de raad voor de kindbescherming.

Artikel 23. Indien aan het hoofd of aan de ambtenaar blijkt, dat een minderjarige in strijd met de voorschriften van de Arbeidswet 1919 arbeid verricht, geven zij hiervan terstond kennis aan het districtshoofd van de arbeidsinspectie.

Artikel 24. Ambtenaren der politie zijn bevoegd een minderjarige die zij onder schooltijd op een voor het publiek toegankelijke plaats aantreffen, te brengen naar het hoofd van de school waarop de minderjarige als leerling is ingeschreven.

Artikel 25. 1. Burgemeester en wethouders brengen jaarlijks verslag uit aan gedeputeerde staten over de naleving van deze wet in hun gemeente.

2. Gedeputeerde staten brengen jaarlijks verslag uit aan Onze minister over de naleving van deze wet in hun provincie.

§ 5. Strafbepalingen

Artikel 26. 1. De in artikel 2 bedoelde personen die de in artikel 2 of artikel 4a opgelegde verplichtingen niet nakomen, worden gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste tweehonderd gulden.

2. Indien tijdens het plegen van het feit nog geen jaar is verlopen, sedert een vroegere veroordeling van de schuldige wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, wordt hij gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

3. Bij tweede of volgende herhaling, gepleegd telkens binnen een jaar, nadat de laatste veroordeling onherroepelijk is geworden, wordt hechtenis van ten hoogste drie maanden opgelegd.

Artikel 27. 1. Het hoofd dat niet voldoet aan een der verplichtingen, opgelegd in de artikelen 18 en 21, dat onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekt of zonder goedkeuring van de ambtenaar gedurende meer dan tien dagen per schooljaar verlof verleent, dat een minderjarige de school onderscheidenlijk het onderwijsinstituut tijdelijk niet bezoekt wegens gewichtige omstandigheden, als bedoeld in artikel 11 onder f, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste vijfhonderd gulden.

2. Indien tijdens het plegen van dit feit nog geen jaar is verlopen, sedert een vroegere veroordeling wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, wordt hij gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

3. Bij tweede of volgende herhaling, gepleegd telkens binnen een jaar, nadat de laatste veroordeling onherroepelijk is geworden, wordt hechtenis van ten hoogste drie maanden opgelegd.

Artikel 28. De bij deze wet strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als overtredingen.

§ 6. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 29. 1. Onze minister geeft nadere voorschriften ter uitvoering van deze wet en stelt het model vast van de kennisgevingen en mededelingen, bedoeld in de artikelen 6, 18 en 21.

2. De formulieren van de kennisgevingen en mededelingen, bedoeld in de artikelen 6, 18 en 21, zijn voor de belanghebbers kosteloos ter gemeentesecretarie verkrijgbaar.

Artikel 30. De Leerplichtwet (Stb. 1900, 111) en de ter uitvoering daarvan gegeven voorschriften worden ingetrokken met ingang van 1 januari 1969.

Artikel 31. Deze wet kan worden aangehaald als „Leerplichtwet 1969”. Zij treedt in werking op 1 januari 1969.

Artikel 32. In afwijking van het in artikel 4b, eerste lid, bepaalde geldt de in artikel 4a bedoelde verplichting:

- a. tot een door Ons te bepalen tijdstip slechts gedurende een leerjaar;
- b. met ingang van het onder a bedoelde tijdstip tot een door Ons verder te bepalen tijdstip slechts gedurende twee leerjaren.

Artikel 32a. Voor de toepassing van artikel 3, eerste lid, wordt de leerplicht, indien deze ingevolge artikel 32, eerste lid, zoals dit luidde vóór 1 augustus 1971, in de periode van 1 augustus 1970 tot 1 augustus 1971 is geëindigd, geacht tot op 1 augustus 1971 te hebben voortgeduurd.

Artikel 32b. In afwijking van artikel 4b, eerste lid, vangt de in artikel 4a bedoelde verplichting ten aanzien van minderjarigen, die op 31 juli 1971 de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt en die aan het einde van het schooljaar 1969-1970 leerplichtvrij geworden zijn, aan op 1 augustus 1971.

Artikel 32c. 1. Tot een door Ons te bepalen tijdstip kan aan de in artikel 4a bedoelde verplichting worden voldaan door inschrijving van de minderjarige bij een door Onze Minister erkende bedrijfskursus. Aan de erkenning kunnen voorschriften worden verbonden.

2. Onze minister kan de erkenning intrekken.

Artikel 33. In de Lager-onderwijswet 1920¹⁾ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. In artikel 11, tweede lid, wordt in plaats van „de leeftijd” gelezen: het tijdstip.

B. Artikel 55 onder m wordt gelezen: m. die van het plaatselijk toezicht;

Artikel 34. Artikel 2, tweede lid, van de Schoolgeldwet²⁾ wordt gelezen:

2. Evenmin wordt schoolgeld geheven voor het verstrekken van onderwijs aan leerlingen van het eerste tot en met derde leerjaar van scholen voor voortgezet onderwijs die aansluiten op gewoon lager onderwijs.

1) Zoals de tekst luidde na de wijziging bij de wet van 30 juni 1967 (Stb. 386).

2) Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 december 1970 (Stb. 608).